

Tėvynė
kas mėnu
neprigulincij
prie Susiv. L. A.
ant metų 50 c.

TĖVYNĖ

Apgarsimau
prekė:
1 colis 1 kart
\$1.00
1 colis per metą
\$8.00

LITERATūros MOKSLŲ IR POLITIKOS MENESINIS LAIKRASČIUS

ORGANAS

„Susiv. Lietuviu Amerikoj“

Išleidžiamas kas mėnu

„Susivienijimo“

Entered as Second class Matter at the Post Office at MtCarmel, Pa.

LIEPOS

Metai I

No 7

1896 m.

Atsakingas patalpa ir raštus į redygtą „TEVYNES“ reikia
paštomu atsiųsti.

REV. JONAS ŽILINSKAS.
Mt-CARMEL, PA. Bx 103.

ADRESAI

VIRSZINIŲ „SUSIV.“ LIETUV. AMERIKOJE.

Prezidentas	Kasleivius
Rev. J. [illegible] Box 103 Mt-Carmel, Pa.	Rev. [illegible] 208 W. Centre str., Mahanoy City, Pa.
Rev. [illegible] Cleveland, O.	Kaspinas Rev. A. [illegible] L. Box 1053 Plymouth, Luzerne Co. Pa.
Rev. [illegible] [illegible], Pa.	Rev. S. Pautienius, Mahanoy City, Pa. Silv. Brūdas, Shamokin, Penn'a.

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
207 W. 20th ST., NEW YORK, N. Y.

DAINOS

Vergo mergytės^{*)}
(lietuviškųjų kanklių aidai.)

Dalis IV.

(tęsa)

Laimusė laidis,
Pakel', nuleidžia,
— Svarsto smonelių dalį;
Labjausiai gaidžia
To, ko įgyt negali.

Norėjo ponas
Prasčioką vesti
— Ji už jo netekėjo;
Ji netekėjo,
Ponas mylėjo,
Jos vis labjaus norėjo.

„Kinkykit, esko,
Merga karista,
Balnokite sūgeli,
„Eikit įsuskokit,
Eikit atveskit
Man svotą ir pirzlelį.

„Svotai svoteli,
Pirasly pirzleli,
Darykite rodele.
„Vasifikit, jokit,
Jokit avocziokit
Man prastano dukrele.

„Bet kaip nujonit
Pas prastanelį,
Nestokit prie darželio,
„Prie rutų darlo,
Prie naujo svirno,
Stokit prie pat namelio.

„Išsis tėvelis,
Išsis močiutė,
— Su jais viską darykit,
„Jūs pavaszykit,
Apdovanokit,
Dukrutėles prasykit.”

Dėlei dyvų, dėl padyvų,
Visųgi sviesto bėna.
Dėlei dyvų ponas siuntė
Pirzlelį pas pėdėlę,
Dėlei dyvų dukrutėlę
Norėj nog jo gauti,
Dėl podyvų už tai turėjo
Jį tadoj apkrauti.

Bet dėl dyvų be padyvų,
Noss malina, notisėlo,
Prasčiokėlia tartų nėmė,
Dukrytės nuleido.

„Nesigėdėiu aus priov poną,
Dukrutės žemumo.
Nematau, girdi, sviestelyj
Bėgalio skirtumo.

„Žemas stonas, angutas ponas
Gal sveit į draugą,
Bet prasčiokų dukrutėles
Ne dėl posų sūgų.

„Per peasta mat ju kilmėlo,
Kad ponams pasikto,

*) Iškilusis už tą datą prisidantį į rėdymą kanklių, dar domėdamas, kad per mėsos mėsą, už tą datą
mėsos mėsą mėsos mėsos, tada mėsos mėsos, tada mėsos mėsos.

Per daug tiesmuka szirdelė,
Kad turtingoms liktu.

„O nors kartą tiktu, liktu
— Visados negali,
Pons prascioke apsidžiaugęs
Vis pastums į szalį.

„Zemas stonas, augzstas ponas
Kiekviens ras sau draugą,
Bet prasciokę dukruželės
Ne dėl ponų auga.”

Ir neleido, nesutiko....
Nors pons szirdo, pyko,

Kad jo geismas niszsipildė,
Jo noras n'invyko.

Sakė, gūdė, kad paszvesęs
Visą savo galą,
Kalbėj', gyrės, kad mergytę
Gausęs per nevalę.

Nenorėj', girdi, tekėti,
Turės verste eiti,
Nenorėjo ponis buti,
Turės but tarnaitė.”

(toliaus bus)

FOURTH OF JULY.

Nors gyvenu dideliame mieste, vienog szymet iszkilmių
ir parodų „fourth Julajaus” bucziau nematęs. Tą dieną mat,
isz vakaro nuvargęs, labai ilgai miegojau.

O kokį sunkų turėjau miegą!? Koki baisus sapnai ma-
nę tą dieną kankino!? Rodėsi man vis tik dumai, szaudyklės,
armotos, kraujas, musztynės ir karės, o asz to visko teip bi-
jausi!.. Ir į Ameriką jog ne nog ko kito, kaip tiktai nog
visko, nog karumenės pabėgau!....

Pirmiausiai man sapnavosi toj' valanda, kada asz bėgau
į Ameriką.

Jau rodos, viskas buvo surengta, sadaryta: vežimas pa-
kinkytas, drapanos ir daigtai sudėti į krepzius — jau tik sės-
ti ir vazūti į Eitkunas.... Kaip sztai nė isz szen nė isz ten
pasirodo zandarai.

Mano tėvukai kurie buvo pasirengę manę iki Eitkunų ly-
dėti, pamatę zandarus pradėjo verkti, eimanūti.... Bet zan-
darai, nepaisydami ant aszarų, jūs atstumė, o kad neverktu

už dyką, vienas iš jų po du syk sugraudino senokus nagaika. Manę-gi paėmė, apvilko rudine, apavė ilgais batais, nuvežė, rodos, į didelį miestą ir įstatė į eilias pulkų kareivių, o į rankas man bruko ilgą didelį karabiną, ir szoblę, ir revolverį... Asz drebėjau ir anų pabuklių neėmiau.

Tada atėjo į tą vietą koks ten augsztas szlipūtas apicieras, ir žandaras pasakė jam, kad asz bijausi ginklų.

Liepė tada tas augsztasis apicieras iszvesti manę už miesto, o sykiu su manimi liepė iszvesti isz kalinio vieną iszblyszkusį kareivį ir padūdamas man į rankas szaudyklę, tarė tas augsztasis apicieras:

„Szis iszblyszkęs kareivis ir bijojos ginklų ir nenorėjo eiti į karę, užtat turėjo deszimtį metų kalinyj sėdėti, — užszauk tu jį dabartės, o jei neužszausi, eisi ir tu kartu su jūmi į kalinį....

Asz da labjaus pasibaisėjau, mecziau szaudyklę ir pradėjau bėgti.

Keli platburniai maskoliai leidosi paskui manę, sugavo, padarė tūj neva karės sudą ir apsudyjo manę ant suszaudymo.

Ir rodės man vėl, kad aprėdė manę myrio marszkiniais, placziais kaip maiszė, ilgais kaip dvylika mastų, su ilgomis placzioms rankovėms, kaip rankovėmis popo rubų. Iszvedė manę į lauķus, su anoms placzioms rankovėmis pririszo prie stulpo. Akis apdengė skara ir liepė kareiviams į manę szauti.

Už ką... Už tai, kad asz nenorėjau į kitus szauti! Tokia tai svieta teisybė ir toks žmoniszkumas.

Laimė tik, kad tai nebuvo teisybė, o tik sapnas.

Bet, Dieve mieliausiasis, kiek tat ir iszteisybės randas panėszių atsitikimų placziame, margame svietai. Kiek žmonių prazuna neteisingai vien tik dėlto, kat nenori žudyti ir skriausti artymą, dėlto kad neapkenczia terionybės, o užtaria tiesą.

Tas sapnas prasiblaivė, isznyko, — užėjo kitas da bai-

sesnis

Apsireiskė man, kaip ir kokis maisztas, lyg skerdynė.

Rodės, kad pulkai žmonių lietuvių stovi susitelkę pas kokį ten didelį namą — kaip ir rotužią, kaip ir pas Kražių bažnyčią, kaip ir pas kokią spaustuve lietuviskųjų laikraszczių. Stovi ir ginasi nog užpūlikų — maskolių.

Riksmas, verksmas ir dejavimas neiszpasakytas, ale de jūja ir verkia, rodos tik musiszkiei, o maskoliai vien jū kiasi ir szaiposi szėtoniszkiei.

Po valandai skerdynė aptyko, o nurimę žmonės, rodos susirinko į kokį ten didelį miestą, kaip ir Vilnių, kaip ir Kaurą.... Susirinko ir pradėjo rodavoties terp savęs, o roda buvo tokia:

„Kam, sako, mes turime laikyti maskoliszkus gubernatorius, kurių nenorime. Kuriūs mums kasžin kas isz kur prišunczia? Toki užmesti ant mus sprando valdonai apie mus neboja, jie žiuri tik savęs. Jie mus, mes jų nesuprantame. Ar negeriaus, kad sykį anų atsibodėtume, o į jų vietą iszirinktume sau isz savo žmonių gubernatorius, kokius mes geidziamė?“

Bet kaip tik, rodos tās žodžius žmonės isztarė, tūj pakilo, pasirodė kareiviai, kaip ir audra kokia ir emė neapsiginklavusius žmones skersti.

Už ką?

— Už tai, kad norėjo turėti gerą gubernatorių.

Matydamas tą skerdynę asz lyg pradėjau bėgti ir pamislyjau tik per sapną: O Vieszpatie, Vieszpatie, kadagl persipildys miera Tavo kantrybės ir kada Tu mus nog mūsų ne prietelių atliūsūsi?

Tu Dieve galingiausias, sutvėrei žmogų liūsu, Tu davei jam liūšą valę, Tu tankiai didžiausias žmonių silpnybes lyg regėte neregėjęs praleidi, Tu dovanoji žmonėms sunkiausius nusidėjimus, o praszantiems, meldžiantiems Tavęs ką naudingo niekad neatsakai; kodėl-gi svietiszkos valdžios, kurios sakosi Tavo įstatymais redancziosi, kodėl jos turi savyje teip

mažai mielasirdystės ir teisybės? Kodėl jau tankiai netik kad savo padonams nedūda liūsybės veikti, bet, kad galētu teip kaip Tu perimti žmonių nūmones, ir mislyti liūšai uždraustu.

Teip bedumojant regėjimas prasiblaivė. Įmigau. Bet mane vis baugino kasžin koks oszimas, ir lyg parako dumai svaigino vis man galvą — vėl pradėjau sapnūti.

Szis paskutinis sapnas buvo baisiausias.

Kasžin kaip ir isz kur atsiradau, rodos Europoje, kokiam ten klonije, lyg pas upę Reną, lyg pas, Dunoju, lyg pas Vyslą....

Iszvydau ten daugybę kareivių, sustojusių priesz vienas kitą. Buvo ten kareiviai visų tautų, isz visų žemių. Buvo vokiecziai, prancuzai, anglai, maskoliai. Su maskoliais buvo fynai, lietuviai ir lenkai. Buvo austrijokai, valakai, iszpanai, szvedai, norvegai, danai, holenderiai ir belgai. Buvo serbai ir bulgarai ir grekai. Buvo turkai. Buvo tautos Afrikos, Australijos ir Azijos — kynai su japonais — tik amerikiečių isz Suvienytų Valstijų sziaurinės Amerikos, rodos, taip kaip nebuvo.

Visi tie kareiviai stovėjo priesz vienas kitą, apsiginklavę yvairiausiaiis yrankiais, yvairiausiaiis ginklais. Yvairiausiai buvo apsirede: vieni baltai, kiti jūdai, kiti mėlynai, kiti raudonai, kiti žaliai, kiti maiszytai, margai. Turėjo kanūlias visokias, visokio sztamo szaudykles ir revolverius; visokias bombas su paraku ir dinamitu; visokius ginklus dėl kirtimo ir durtuvus dėl durimo.

Asz į tą visą žmonių gaują veizėjau ir stebėjau.

Tik sztai su sykiu kasžin kas stojosi: — visos anos minios kareivių pradėjo muszties ir szaudyties. Klonije kilo baisiausias truckszmas. Asz pabugau. Plaukai ant galvos pradėjo sziauszties.

„Už ką jus czion kaujates?“ — paklausiau vieno arti stovinczio apiciero.

„Už vaidus ant nesutikimų,“ kvailai anas sumurmejo

ir nusiskubino į kovą.

Vaidai, nesutikimai — pamislinau — kiek jie žmonėms blėdies atgabena.

Bet kiek tai blėdies žmonės apturi tada, kad tautos pradeda vaidyties, Kada vainos — karės kyla?... Kiek tai tada aszarų bereikalo iszlieja. Kiek žmonių turtų su dumais su vėju supleszka, suruksta. Kiek jaunų žiedų, — žmogaus gyvasziu, pirm laiko buna nuskindų, sukapotų?

Ir kam tos vainos, kam karės? Žmonės jug ne gyvuliai, kad vienas kitą badytų. Ne žmogžudžiai, kad vienas į kitą szautų? O vienog teip yra.

Ciecoriai, karaliai, jenerolai — jų rankose valdžia — iszdūda tiesas, kad kiekvienas, kuris užmusz žmogų, ant kartuvių eitu. O patys tukstanczlais žmones musza, žudo, kitiems žudyti liepe ir už tad dar savę auksiniais kryžiais apkarsto....

Teip sau per sapną misliau,

Bet sztai umai viskas persikeitė, susimaiszė. Kilo rikimas, szuviai ir rodės man, kad visos tos gaujos kareivių bėga prie manęs, kad manę nubaihti už aną nelabą mislį. Asz sudrebėjau ir.... pabudau....

Ugi, poteisybei, girdžiu szaudymas, rėkimas, pypimas. Nesusigriebiu nė kur esmi, nė kas darosi. Matau tik, kad sapnas persikeitė į teisybę. Kas, kur, ką?....

Persigandęs pribėgau prie lango ir iszsireiszke viskas: atsiminiau, kad aaz esmi liūsoj Amerikos žemėj, kad czion szuviai žmones nebaugina, tik labjaus bovina, kad tas visas truckszmas, lernas kilo nė isz ko kito, kaip tik isz parodų „fourth dsiulajaus.“

Isz ulyczių į ulyczias tęsėsi parodos ilgomis ailiomis, rodės bepabaigos, be galo. Margiausiai apsirėdžiusios, jūkingiausiai pasipėsusios.

Kokių ten drapanų, kokių neszenijų nebuvo visų tautų, visų szalių, visų laikų, vienas už kitą navatnesnis, vienas už kitą jūkingesnis. Zaidė, pypė, cypė, dudavo, talaeavo ant visokių dudų, visokių birbynių, vienas kitą perrekdamas.

Tukstancziai žmonių išsipylė ant ulyczių, kad prisiziūrėti tai jūkingai liūsybės dienos parodai ir jūkėsi, bėt jūkėsi visi ne iš parodos jūkdarių, tik labjaus iš tų į kurių rubus jie buvo persirengę — iš visų tautų, kad tos iki sziol nemokėjo ir nemoka sau tokios kaip jie, amerikiečiai liūsybės igyti.

Sztai, tarpu visų tų parodos eilių, pagalios pasirodo augštas vežimas, išpūsta pastova, o ant tos pastovos skąisti graži merga, gražiausia iš mergų viso miesto, stovi pasiremusi ant auksinio stulpo ir szviesia, linksma akia veizdi į pryszakį. Rankoj jieszmas — lengvos valdzios ženklas. Ant galvos karuna, — garbė laisvos žemės, o link karunos išriestas paraszas žodžio liūsybė „*LIBERTY*.”

Žiurėdamas į tą paskutinį parodos paveikslą nuszypsojau ir pamisliau: O dūk Dieve, kad visų mylėtojų liūsybės sapnai pasibaigtu szitokiais liūsybės regėjimais, kaip szendie mano sapnai pasibaigė.

M. Jonas.

SENOVES LIETUVA.

Tie vėl iš kunigų, kurie buvo siuntiniais Krivų—Kri-vaiczio arba sziaip augsztesniųjų kunigų vadinosi *Žygoniais*. Jie nesė su savimi krivų valdzios ženklą „kreivą lazda,” apreikszdami „virszaiczių” t. y. vyresniųjų norą, arba kviesdami žmones į „krivulią,” ant susirinkimų.

Apart tų žymesniųjų buvo da mažiaus ženklyvi kunigai, kaip ligusoniai, daktarai, ligonius gydantieji, burtinykai ir visokie raganiai ir užžadėtojai. Buvo tėjpi merginos kurs- tanczios szventnyczių arba finyczių rusiūse szventą ugnį, ku- rios vadinosi vaidelutems arba vaidelytėms, tos amfiną cys- tata užlaikydavo.

Vadai karėce.

Krivų—Krivaicziai, išrinkti visos tautos kunigais, val- dzia turėjo didelę. Bėt kaipo dievų valią pildantieji jie ra-

miai ir teisingai ir szventai valdė.

Stipri turėjo buti valdžia teipgi ir žemesniųjų kunigų, kuriūs niekas kitas, kaip tik žmonės patys įstatydavo, o kurių sykį įstatę turėjo klausyti.

Bet jeigu kilo kokis paojus, tada, kaip matėme, tie kunigai, o svarbiūse atsitikimūse ir patsai Krivų—Krivaitis, kvietė žmones į krivulę ant rody.

Didžiausiais tokiais paojais, buvo paskesniūse laikūse prieszų užpūlimai.

Pietvakarinėse Europos szalyse gyventojai greitai pradėjo daugintis ir jie tatai užeidami ant lietuvių ėmė stumti jūs toliaus į rytus, norėdami patys jų vietas užimti.

Ant krivulių todėl mus proseniai, išsirinkdavo sau rodą, kurs turėdavo atsižymėt drutumū ir narsumū ir tas vedavo tūj visus kariauti prieszą.

Iszginęs prieszus isz tėvynės rubežių jeigu toks vadas užgrobdavo grobį, tai pusę ano atidūdavo kunigams ant aukų, o kitą pusę iszsidalinęs su savo draugais, gryždavo vėl namo prie ukės.

Pradžia svietiszkos valdžios.

Uzpūlimai isz pietų, ypatingai isz vakarų, budavo vis tankesni ir tankesni. Pas lietuvių susiedus kilo mislis, bet tiesiog kad jūs pavergti. Matydami, kad lietuviai lėtai ir ramiai gyvena, nė ciecorių, nė kareivių arba vaisko neturi, mislino, kad jiems labai lengvai pareis apimti Lietuvą.

Taigi pradėjo jie pulties pirmiaus ant Ramavo, ant Rusnės salos pastatyto, kur gyveno Krivų Krivaitis ir privertė jį isz ten iszeiti,

Krivų Krivaitis perėjo į kitą ir paskui vėl į kitą vietą vis gilyn į Lietuvą kavodamasi.

Bet kada praszaliecizai vis ir vis nepaliove ant mus prosenių užpuldinėję, vienas isz sudzių Vaidelutis (kiti raszo Vaidėvutis) brolis tūm tarpū beesanczio Krivų Krivaiczio, su jo matyt pagelba, likos sprinktas nūlatiniu vadu, tai yra

vieszpacziu tautos, ir nog to laiko matome Lietuvoj dvi valdžias teip kaip ir pas kitas tautas: valdžią dvasiszka ir valdžią svietiszka.

Padejimas Lietuviu Rusu vieszpatystej.

Pabaigoj praėjusio mėnesio iszejo Amerikoj kniga parasyta maskoliszkoj kalboj, zinomo maskoliu literato, didelio politikieriaus, Grovo Lelivos.

Iszdave ta kniga, savo kasztais literaliszka liet- draugyste, kuri tebėr kaip ir Susivienijimo kupa.

Kniga toj dalinas į dvi dali. Pirmoj dalyj perstatyta prietikiai lietuviu ir maskoliu. Ir taip, pirm daugelio metu lietuviai buvo galingi ir turėjo po savo valdžia didesnę dalį Rusijos. Lietuviai vienog, budami rusu vieszpacziais, nepersekiojo anė rusiszkojo liezuvio, anė rusiszkojo tikėjimo, anė rusiszkojo raszto, anė rusiszkuju paprocziu, — visame buvo rusams prielankus ir rusiszkas apszvietimas ir iszilavinimas Lietuvoj labjaus zydejo, nėj paczioj Rusioj.

Kodel — klausia Grovas Leliva — dabartes, padejimui persimainius, kada maskoliai gavo virszu ant lietuviu, kodel jie nepasielgia su lietuviais teip, kaip lietuviai su jaisiais elgesi? Kodel jus persekioja neteisiai ant kiekvieno zingsnio.

Taigi antroj knigos dalyj iszdėti tie visi persekiojimai, kurius lietuviai turi nukęsti nog maskoliu.

Pirmiaus maskoliai tyčia laike lietuvius uz lenkus ir kaipo lenkus, kaipo maisztinikus jus persekioja: neprileidžia prie urėdu, o kas arsziausiai nedaleidžia lietuviams pirkti Lietuvoj zeme.

Antra, persekioja jus kaipo katalikus: uzgina iszkilmingas tikėjimo apeigas, griauja baznycias, persekioja kunigus.

Treczia, persekioja lietuvius, kaipo tauta: nedaleidžia mokslinēse mokyti vaikus lietuviskai, verczia lietuvius rusiszkai melsties ir kalbėti, o vyriausiai uzgina, lietuviams,

spaudyti lotyniskoms literoms knygas ir laikrascezius,

Tokia tai yra tos knygos ytalpa. Da mes iki sziolaik tokio uztarymo pas svetimtauczius neturejome ir tikimes, kad supazindinus svetimtauczius su mus padėjimu ir musų geidavimais, toj kniga atnesz del lietuvių didelę naudą.

PETICIJA PAS CARĄ.

Nutarimas pereito Susivienijimo Seimo, kad nusiųsti pas carą peticiją, iszreiszkiant jam lietuvių padėjimą, padarė didelį triukšmą tarpe Amerikos lietuvių. Ypatingai pasirodžius Garse p. Didinsko projektui.

Centralizskas Susivien. komitetas aiskino tada lietuviams, kad Susivien. su tūm p. Didinsko rasztu nieko neturi, bet užsiėdusi gauja, Susivien. neprieteliai, neklausė ir Susivien. dergė nemilaszirdingai.

Susivienijimas, centr. Susivien. komitetas, pasiryžo tada viską ik laikui nukesti, žinojo, kad įpykusį szunį sunku nužadyti, kad nelotu, o tūm tarpu sau ramiai dirbo — vaisiumi to darbo yra virsz minėta kniga, rusiszkų kalboj parasztyta apie „padėjimą lietuvių rusų vieszpatystėje“, prie kurios izdavimo, teisybė, netiek Centr. komitetas, kiek szeip geri lietuviai, stiprus tėvynainiai prisidėjo.

Toj tai kniga ir buvo dūta rasztyti tame mierije, kad pakiaus ją nusirusti carui kaipo skundą, kaipo peticiją.

Taigi, knigai iszėjus, tūj likos surasztytas ir atspaudytas ant puikios popieros pas carą laiszkas, kuris žodis į žodį taip skamba: — Jo Ciecoriszkai Didybei, Susivienijimo Amerikos lietuvių, ukėsų Suvienytų Valstijų, peticija.

„Perstatytoj szitūmi knigoje, padėjimas lietuvių rusų vieszpatystėje“ iszreikstas yra padėjimas mus tautos vieszpatystėje, kuri per Dievo apveisdą, pateko po valdymu ir kėravijimu Jūsų Ciecoriszkos Didybės.

Kadangi tas padėjimas, ant kurio mus tauta suvis neuž-

sitarnavo, yra tokis, kad aną negalima ilgiaus kęsti, kadangi jis nesžas dideles kankynes mus tautos ir kenkęs jei neiszpaskytais materializkai, teipgi ir paczei rusų vieszpatystei dideliai vodija; tai, pagal nutarimą ir pavedimą paskutinio Generaliszko Susivienijimo Seimo, mes iszdrysome perstatyti Jusų Ciec. Didybei praszumą, kad peržiurėję ir apsvarstę szią knigą, teiktumetės perkeisti ir palengvyti aną priklausią mūsų tautos padėjimą ir tūmi nuczystytumėt ir sutvyrtytumėt ryszius, jungenczius Ją su Rusų Imperija, o apie pasekmes szio praszymo, maldautumem dūti mums atsakymą per Rusizskąjį Generalizšką Konsulį New Yorke.

Susivienijimo Amerikos Lietuvių
Centralizskas Komitetas.

Prispaudus Susiv. peczėtį, peticija, kartu su kniga, registravotoj gromatoje, likosi iszsiūsta į kanceleriją dėl priėmimo praszimų, *ant vardo paties ciecoriaus.*

Kad pritartu.

Kadangi kniga „padėjimas lietuvių“ į Rusiją yra persiūsti, kaip nepaženklytą cenzura, antra, norėdami kad augsztesni maskolių urėdnykai apie ją, lygiai kaip ir caras tūj dažinotu, Central. Susivienijimo komiteto sanariai iszsiuntinėjo aną uždarytūse laiszkūse visiems ministeriams, užregistravoję tik sziems keturiems: ministeriui justicijos, ministeriui vidurinių dalykų, ministeriui iszdo ir ministeriui apszvietos. Iszsiuntinėjo taipgi daugeliui senatorių, terpu ir kunigaikszceziui Mikalojui, caro dėdei, abiems sekretoriams carizskos kancelerijos dėl priėmimo praszimų, sziap kelioms ytekmingoms ypatoms su lyberalizskesnems pašvalgomis ir į visas redakcijas liberalizskesnių Maskolijos laikraszcių.

Prie kiekvienos knjigos ar tai raszydami atakryioms ypatoms, ar redystėms laikraszcių, dėjome vis laiszką nog Centr. Susiv. Liet. komiteto, pašymėtą Susivien. peczėcziu. Laiszkai, teip kaip ir pas carą, visi buvo spaudyti ir persta-

čius padėjimą tautos teip užbaigiami: „meldžiame rėdystės (arba tamstos) perskaicius ir apsvarsčius šią knigą, dpa-
dėti mums isz savo pusės darbūties, kad perkeisti ir paleng-
vyti aną sunkiausiajį mus tautos padėjimą”...

Tikimės, kad tas Susivienijimo užmanymas ir užmanymo
atlikimas, nepraeis be naudos.

Emigrantu namai.

Nereikalauju raszyti apie jų reikalingumą: kiekvienas
kuriam teko pereiti per rankas agentų (ypacz żydų,) kęsti
caslegardėje, dakanotis po New Yorko urvus, gerai tai supras
ir atjaus. Noriu tik privesti keletą perspėjimų prie klausy-
mo, apie kurį jau raszosi apie pusę metų.

Kas turi įsteigti emigrantų namus? Be abejo visūmenė
t. y. visi Amerikos Lietuviai, nes yra tai visūmenės reikalas,
kurį pavieniui žmogui negalima atlikti be pinigų ir gerų no-
rų, mums-gi, lietuviams, kaip žinojme, tų dviejų daigtų visa-
dos stoka. Bet syki įsteigti jie turi patys isz savės užsilai-
kyti, nes vėl negalimas daigtas, idant visūmenė isztesetu su-
szelpti visus emigrantus, kurie vaziūja ir vaziūs į Ame-
riką. Mano nūmonė yra tokia; padaryti pradžia, padėt pa-
matus po emigrantų namų turi lietuviszka visūmenė, ant
pirmos vietos, „Susivienijimas”, paskui draugystės, parapi-
jos ir kiekvienas kunigas gali paaukauti (ir privalo) užsaky-
ti savose bažnyčiose kolektas, paraginti draugystes paskirti
kad ir mašą sumą namams. Tokiu budu galētu susirinkti
keletas simtų, su kuriais jau galima butu atidaryti namus.

Namai turētu but hoteliu, kuriame viskas, t. y. valgymas
bei gulėjimas butu už pinigus, noris ir mažesnius, kaip ki-
tur. Už dyką dūt bei daryti nieko neužsimoka, nes retai tik
stvaziūja į Ameriką visai plikas, kitas-gi ir turėdamas pinį-
gų, sakosi nieko neturįs, finodamas, kad jį suszelps už dyką,
ką parodė atsitikimai lenkų emigrantų namūse. Apart to vi-

si dabar važiujantieji į Ameriką turi čia gimines arba pažįstamus; emigrantų namai galėtų pareikalauti nuo tų giminių arba pažįstamų pinigų ant išpirkimo tikieta emigrantams, kurie arba neturėtų jų, arba turėtų neužtektinai. Galėtų ant galo ir patys namai išpirkti tikieta, bet po tą sąlyga, idant viskas būtų sugražinta. Emigrantų namai turėtų būti tikrai tarpiniku tarp emigrantų ir Amerikos gyventojų, teisinga ir pigi agentūra, apsaugojanti naujai atvažėvusius nuo lupimo bei apgavimo paszlemėkų ir pakampinių agentų, kurių portiniuose miestuose kaip žinoma yra net per daug. Ne-reikalauju nė sakyti, jog namai galėtų pardavinėti szipkortes bei tikieta ant geležinkelių, siųsti pinigus į Lietuvą ir t. t., kas be abejo kupinai užklotų nepriteklių iš užlaikymo namų, per ką galėtų užsilaikyti be paszalinės pagalbos.

Namai turėtų būti po vyriausia kontrolia bei priežiura „Susivienijimo.”

Ant emigrantų namų surinko jau p. P. Mikolainis išz Plymoutho Pa. \$8,95 bei Wilkes Barre'ių parapija, sumetė \$9,00, kurie tai pinigai guli Susiv. kasoje. Kas daugiau?

Reikale namų jau nevienas laužė plunksną, szaukė ir beldė prie publikos mielaszirdystės, bet su maža pasekme. Jeigu ir namo balsas praskambės be atbalsio, nenusistebėsiu, nes pripratęs esu prie stokos gerų norų mano tautiečių bei kurtumo jų jausmų visūmenės reikalūse, kurių vienog ydų laikas jau būtų senei nusikratyti,

Eikė.

Praszo pagalbos.

Mieli Broliai: Antanas Reklegyčia, gyventojas Chicagos, lietuvis, gerai pažįstamas Chicagos Susiv. kųpai, szaukesi prie visų Susiv. sąnarių, meldamas paszelpos.

Geležinkelis „Santa Fe” nelaimingai pervazevo jam abi kojas, likosi pavargėliu, netur išz ko maityties, o badu mirti da nenori, taigi praszo susimylėjimo, almužnos. Prisiųskite, kurie po kiek galite, sudejė extra. Apieros bus apgarsytos Tėvynėj. — Siųskite pinigus ant kasieriaus arba prezidento vardo.

kn. J. Žilinskas.

„Susiv“ reikalai.

Naujai prisiraszė, nog 1 d. Birželio iki 1 d. Liepos.

Baltimore Md. kŭp. 1 Grajauckas St. 2 Grajauckienė Mag. 3 Skladauckienė Mar. 4 Galinaitis Jon. 5 Tamaszauckienė Saliomė. 6 Tamasziunas Izid. 7 Udavyczia Alek. 8 Udavyczienė Kastė. 9 Martynaitis St. 10 Martynaitienė Mar. 11 Zinkevyczienė Ursz.

Pittsburg, kŭp. 1 Lāucis Ant. 2 Jūdiszius Jūz. 3 Akucevyczienė Mar. 4 Jacikas Jūz. 5 Astrauckas Aug. 6 Packevyczienė Juzė.

Liet. kol. Arkanso. 1 Urbus Jonas.

Shamokin. kŭp. 1 Valinskienė Ursz. 2 Zubrickas Pr. 3 Szalaszevyczienė Katrė. 4 Laibinis Kaz. 5 Vaivada Pet.

Somersville Conn. 1 Samailaitis Pr.

Shoft, kŭp. 1 Kleiza Tam. 2 Bubnienė Kat.

Mt-Carmy. kŭp. 1 Bieliauckas. Pet. 2 Snabaitis Jūz. 3 Sulzinskas Jūz. 4 Navakauckas Selv.

Scranton, kŭp. 1 Bakunas Jon. 2 Bakunienė Julė. 3 Ardzevyczia Jūz. 4 Ardzevyczienė Justė 5 Zemulis Ant. 6 Butkauckas Jon. 7 Kubilius Jur. 8 Kubilienė Roz. 9 Tipczius Raul. 10 Laukaitis Vin 11 Radzevyczia Jon.

Thomas W. Va. dr. sz. Jono: 1 Anickas Jonas 2 Uksas Jūz, 3 Gokas Jon. 4 Galickas Jūz. 5 Valiukonis Kaz. 6 Kairunas Mik. 7 Garuckas Pet. 8 Staszka St. 9 Pūdziunas Jon. 10 Itinskas Jon.

Bostono kŭp. Nog kovo negarsyti: Szlimas Pilypas. 2 Szlimienė Aloiza. 3 Bendoraitis St.

Baltimores, kŭp. prisiraszė: 1 Pledas Ant. 2 Pledienė Elzė. 3 Karaszkevycziutė Marė.

Viso labo Birželio m. prisiraszė 57. Seni užsimokėjo 41.

Sqnariai, kurie klaidingai buvo paskirti ant iszbraukimo, yra tik persikėlę į kitas kŭpas.

Pittsburg: kp: Navickas Paul. Tuckahoe kŭp. Jokubinas Jūz. į Somersville. Edwardsville dr. sz. Ant. Grigaliunas St. Gizzas Jon. Limkus Jon. į Arkanzā. Plymouth Vol. dr. Burdulis Pet. prie dr. sz. Kaz. Radzevyczia Ant. pavien į sz. Kaz. dr. Elizabeth; Laucevyczia Jūz.

Iszbraukti isz Susiv. Scranton. kŭp.

Blažys V. Blažienė M. Szimkevyczia J. Paczkevyczia A. Paczkevyczienė Ona. Sabas J. Zimavyczia J. Zielionis A. Svadiszius J. Czepukaitis S. Paszkoska M. Szimkevyczienė R. Mikulskis A. Bakunas J. Jurkevyczia P. Jurkevyczienė U. Janelionis J. Janelionienė Ona. Janelionis A.

Kasparavyczia A.

Jeį kurie Ŗanariai S. L. A. isz vienos kũpos persikele į kita, privalo dũti sekretoriui Sus. žinią.

Jeįgu kuriũs pertai mes klaidingai padũtume, kad jie isz Susiv. iszmesti, o jie bus tik persikele į kitas kũpas, tai tũj dũkite mums žinią, o mes klaidą atitaisysime. Tai ne Centr. tik paczių Ŗanarių kaltė, kad persikele į kitas vietas, nedũda apie savę žinoti. J. Kazakevyczia Sus. Sekr.

I visas kũpas ir draugystes prigulinczias į Susiv. mes isziuntinėjome paliudijimus. Susideda jie isz dviejų dalių: viena dũdasi Ŗanariui, o kita siuncziasi Susiv. sekretoriui.

Paliudijimus tũs mes prisiuntėme kũpų bei draugyszių virszinjkams, kad jie iszdũtų jas „pilniems“ Ŗanariams.

Iszdũdant ant paliudijimo pasiraszo kũpos virszinjkas ir sekretorius.

Kada kurs isz Ŗanarių neužsimok prigulinczių į Susiv. mokeszių, tai kũpos arba draugystės virszinybė paima atgal nog tokio nepilno Ŗanario kvortelę ir siunczia ją Susiv. Sekr., o tas aną iszbraukia isz Susiv. knigų.

Numerių ant paliudijimo Centr. kom. nedėjo, kũpos turi jũs žymėti.

Ir teįp, jeįgu kũpoje bus 10 Ŗanarių, tai ant paliudijimų reik sudėti paeiliui tũs numerius 1. 2. 3. 4. ir t. t. jeįgu prisiraszys da 5 Ŗanariai tai det toliaus 11. 12. 13. 14. 15. ir t. t. Jeįgu kuris atstos isz kũpos, tai jį iszbraukti, o jo vietą palikti tuszczia, tik vis raszyti toliaus ir toliaus 16. 17. 18....

Tũs numerius iszdũdant reikia užzymėti ant abiejų paliudijimo pusių: ir ant tos, kuri dũdas Ŗanariui ir ant tos, kuri siunczias sekretoriui.

Raszosi tas numeris ant kampuczio žemiaus karunėlės, arba virszui jos

Newarko N. J. kũpa tegul pridũda savo virszinjko adresą, nė Tėvynė, nė laiszkai pas jũs ne nueina.

Stovis kasos.

Ineiga.

Birželio 4 kũp. Baltimore Md.	8,15	„ Shenandoah	7,35
„ „ Wilkes-Barre	19,50	12 kũp. Summersville Conn.	1,45
„ „ Pittsburg Pa.	4,80	„ Shaft Schuylk. Co. Pa.	4,60
„ „ Hazen Ark.	3,80	dr. sz. Kaz. Cincinati O.	3,90
5 dr. sz Stanislovo isz		17 kũp. Scranton Pa.	38,00
Carbondalle	3,60	„ „ Mt-Carmel Pa.	2,00
kũp. Shamokin Pa.	8,55	„ „ Wanamie Pa.	2,40

„ „ Pittsburgh Pa.	5,60	Liepos 6 Uzmokėta posmertinė a. a.
22 „ Plymouth Pa.	0,90	Zigmanto Miniėkio ant rankų A.
„ „ Mansville Pa.	7,80	Olzevskio — — 150,00
24 „ Baltimore Md.	5,85	Už pinigų kŭp. Scrantono 0,25
25 dr. m. Kat. Plymouth	12,50	Uzmokėta posmertinė a. a. Jūzui
30 dr. m. Ant. Edwardville	12,50	Poleškiui ant rankų kn. Žebrio 150,00
kŭp. Luzerne Borough Pa.	10,55	
dr. m. Jŭn. Pilla. Pa.	1,00	Viso labo \$300,25
Liepos 1 Pėlekieta per kn. A. Kau-		Inėigos 232,05
pa Wilkes-Barre parapijonaŭ ant		pridėjus sumą 2035,97
emigruotų namo	9,00	
dr. m. Jŭn. Plymouth Pa.	8,10	2268,02
6 kŭp. Mahanoy City	31,85	Atėmus išėigos 300,25
„ „ Shenandoah Pa.	6,80	
Viso labo \$252,05		Iėka kasoje 1967,77
		„Susiv“ kasierius J. Miliauckas.

3 *Kn. Zlotorinkas Jŭsas* mirė d. 12 Sausio m.
 4 *Kaminėblutis Morta*, iš Baltimorės kŭpos mi-
 rė 3 d. Kovo 96. (posmer. turi but uzmokėta vėliausiai 31 d.
 Liepos Jŭly).

5 *Kašauėkiens Julė*, Pittsburg Pa. kŭpos. (Pos-
 mertinė vėliausiai turi but išmokėta iki 31 d. Augusto.

6 *Seluckas Kazimieras*, Chicago kŭpos. (Pos-
 mertinė privalo buti išmokėta vėliaus iki 31 d, Augusto.

7 *Minėbis Zigmantas*, Chicagos kŭpos. (posmertinė
 turi buti uzmokėta vėliausiai 30 d. Rugėjo.)

Jŭzapas Poleška, Waterbury kŭpos (posmertinė turi
 buti uzmokėta vėliausiai 30 d. Rugėjo).

Kn. J. Žilinskas Susiv. prez.

ADRESAI

Lietuv. kunigų Amerikoje.

- Kun. P. Abromaitis, Jordan st. Shenandoah, Pa.
„ J. Kuras, Forest City, Pa.
„ M. Szedvydis, 56 Church st. Pittston, Pa.
„ J. Kaulakis, 1029 S. 5-th st. Philadelphia, Pa.
„ J. Lietuvnikas, 19 Lloyd st. Baltimore, Pa.
„ M. Krauczunas, 3216 Laurel st. Chicago, Ill.
„ J. Zebrys, 53 Green st. Waterbury, Conn.
„ J. Sutkaitis, 611 Carson st. Pittsburgh, Pa.
„ V. Matulaitis, Shenandoah, Pa.
„ Ant. Kaupas 352 South str., Wilkes-Barre, Pa.
„ B. Zindzius, Lithuanian Church,
Elizabeth Port, N. J.

Pas „Susiv.“ knigių galima gauti ženklelius:

1. Aukštieji vargė \$2.00. 2. Paauksėtas 80 c., ir knygas:

1. Europos istorija 10 c., 2. Bada senovės Lietuvių 50 c.

ant viso adreso: kun. A. Burba, Plymouth, Pa.

ITALPA

1	Dainos vargė mergytės	—	—	97
2	Fourth of July	—	—	98
3	Senovės Lietuva	—	—	103
4	Padojimas lietuvių rusų viaspastystėj	—	—	105
5	Peticija pas cara	—	—	108
6	Kad pritarių	—	—	107
7	Emigrantų namai	—	—	108
8	Praso pagelbos	—	—	109
9	Susiv. reikalai	—	—	110
10	Stovis laisvės	—	—	111